

NIEUWS?

NU EVEN NIET

Steeds meer mensen mijden het nieuws. Dat is minder zorgelijk dan het lijkt, zegt onderzoeker Kiki de Bruin. Al was het maar omdat nieuws helemaal mijden niet meevalt. Illustratie Valerie Geelen

De oorlogen, de stromen vluchtelingen, de klimatrampen, het is om moedeloos van te worden. Wie het nieuws volgt, kan rekenen op een dagelijkse portie ellende. Tot je besluit om dat niet of minder te doen. Nieuwsmijders worden ze genoemd. Mensen die zich afkeren van het dagelijkse nieuws. Onderzoeker en docent Kiki de Bruin bestudeert het fenomeen en hoopt er komend voorjaar op te promoveren.

Nieuwsmijden neemt toe, blijkt uit het jaarlijkse *Digital Newsreport* van het Reuters Institute for the Study of Journalism in Oxford. Wereldwijd zegt 39 procent van de mensen soms of regelmatig nieuws te mijden. Dat was 7 jaar geleden nog 29 procent. 'In een onderzoek dat ik in 2022 in ons land deed zei maar liefst 60 procent van de ondervraagden het nieuws wel eens of regelmatig te mijden', zegt De Bruin. 'Dat was wel net na de uitbraak van de oorlog in Oekraïne.'

Burgerplicht

Maar wat zeggen die cijfers? Mijden mensen nieuws om dezelfde redenen? En zijn ze dan helemaal verstoken van nieuws? Dat laatste is zeker niet waar, blijkt uit onderzoek van De Bruin. Sterker nog, het valt bepaald niet mee om

helemaal geen nieuws te volgen.

'Als mensen zeggen dat ze nieuws mijden betekent dat vaak dat ze selectief zijn in het nieuws dat ze volgen. Ze mijden bepaalde onderwerpen, bepaalde media of nemen een tijdelijke nieuwspauze. In mijn laatste onderzoek, dat nog moet worden gepubliceerd, heb ik nieuwsmijders gevraagd twee maanden lang de informatie die ze tegen komen – en dus tot zich nemen – naar mij te uploaden. Zo heb ik de nieuwsconsumptie van 288 mensen gevolgd. En dan zie je dat mensen toch veel informatie krijgen. Ze mijden het nieuws dus selectief.' Nieuwsmijding is een nog relatief nieuw fenomeen. De Bruin bestudeert het in de Nederlandse setting. Eigenlijk dekt de term nieuwsmijding de lading niet, vindt ze. 'Nieuwsmijden heeft een negatieve lading, omdat we het volgen van nieuws als een soort burgerplicht zien. Alsof je je afsluit en niets van de wereld wilt weten.'

'DE OVERLOAD AAN NIEUWS IS IMMENS'

Tekst Roelof Kleis

Die mensen zijn er wel, maar het zijn er maar weinig. Ik denk dat nieuwsdosing beter aansluit bij wat ik zie in mijn onderzoek. Het gaat meer om bewuster consumeren van nieuws dan het mijden van nieuws. Nieuws ontlopen kan ook een gezonde keuze zijn.'

Buitengesloten

De negativiteit van het nieuws, de dagelijkse update van de ellende, is voor veel mensen een belangrijk motief om nieuws te mijden. 'Bij elke crisis zie je hetzelfde patroon. Mensen consumeren in het begin veel nieuws, omdat ze willen weten wat er gaande is. Maar hoe langer het duurt, hoe meer mensen afhaken, omdat ze zich machteloos voelen. Er treedt nieuwsmoeheid op. Het onderwerp interesseert hen nog wel, maar ze hoeven geen dagelijkse updates van het aantal doden bij een conflict. Dat heeft ook met

de tijd te maken waarin we leven. De dagelijkse overload aan nieuws, 24/7, is immens. Dat is de belangrijkste reden om af te haken. Er is te veel keuze. Mensen weten niet meer wat ze moeten zien en geloven. Het is logisch dat mensen

dan gaan filteren.'

Nieuwsmijding leidt dus niet per se tot nieuwsarmoede, blijkt uit De Bruins onderzoek. 'In die zin is het in zijn algemeenheid niet zorgelijk. Maar dat wordt het wel als bepaalde demografische groepen het nieuws veel minder of niet meer volgen, omdat het hun wereldbeeld niet goed vertegenwoordigt. Ik zie dat bepaalde groepen zich niet thuis voelen

in het nieuws dat wordt gebracht. Ze herkennen zich er niet in, begrijpen het niet goed of voelen zich erdoor buitengesloten.'

Jongeren

In die groep 'nieuws-outsiders' zijn vrouwen oververtegenwoordigd. Waarom dat is, heeft De Bruin niet zelf onderzocht. 'In het buitenland is daar wel onderzoek naar gedaan. Het kan verschillende oorzaken hebben. Nieuws is vaak hard en dat trekt vrouwen minder. Nieuws wordt vaak door mannen, met mannelijke bronnen, en dus vanuit mannelijk perspectief gemaakt. Vrouwen nemen minder de tijd voor nieuws, omdat ze te druk zijn met bijvoorbeeld het huishouden naast hun werk. Ik vind dit een interessante vervolgvraag voor een studie.' Ook jongeren springen eruit als nieuwsmijders. De Bruin is ook docent Journalistiek aan de Hogeschool Utrecht en ziet het om zich heen. 'Als ik het er met studenten over heb, herkent iedereen dat ze af en toe aan een nieuwspauze toe zijn. Zij mijden vooral de traditionele media. Jongeren kijken geen tv meer, luisteren niet naar de radio en lezen geen kranten. Zij halen hun nieuws uit de digitale ruimte. Zijn het dan nog wel nieuwsmijders? Nieuwsmijding is veel genuanceerder dan het woord suggereert. Alhoewel we wel zien dat op mbo-scholen jongeren echt anders omgaan met nieuws dan hoger opgeleiden. Het nieuws bereikt hen niet en dat is wel zorgelijk.' ■

'HOE LANGER HET DUURT, HOE MEER MENSEN AFHAKEN, OMDAT ZE ZICH MACHTELOOS VOELEN'

'MENSEN WETEN NIET MEER WAT ZE MOETEN ZIEN EN GELOVEN'

